

Sodelovanje žena v črni metalurgiji

Na osnovi predloga aktivna žena Železarne Smederevo in Železarne Skopje je bil 2. 6. 1979 organiziran v Smederevu sestanek predstavnic vseh jugoslovanskih železarn. Z ozirom na to, da takšnega sodelovanja do danes ni bilo, je aktivna žena Železarne Smederevo in Železarne Skopje, ki na tem področju že dalj časa sodelujeta,

V razpravi so v glavnem sodelovale vse prisotne tovarišice in iz nje je bilo možno izveliči naslednje zaključke.

Veliko premalo smo do sedaj naredili za našo zaposleno ženo, ki je v času našega razvoja ogromno prispevala za družbeni napredek, za razvoj industrije, zdravstvo, skratka za celotno pre-

V Jugoslaviji je od skupno zaposlenih 43% žena v črni metalurgiji zaposlenih kar 23%.

Zelo burna je bila razprava o predlogu za podaljšanje delovne dobe za žene. Pravzaprav opravljajo žene dva poklica, od katerih zahteva vsak 100% prisotnost; v službi: delavka, samoupravljalca, družbenopolitično aktivna — doma pa: mati, žena, gospodinja. Menili smo, da je po 35 letih delovne dobe izčrpana tako fizično kot umsko in da je zasluženost upravičena na upokojeve.

Še posebno pa ne zato, ker so žene še pred nekaj leti — manjši odstotek pa še danes — morale ob rojstvu otroka prekiniti delo ter se zaposliti ponovno šele čez nekaj let.

Na osnovi tega je bil podan predlog, da se obvesti vse pristojne organe po republikah, da se žene zaposlene v črni metalurgiji, ne strinjajo s predlogom podaljšanja delovne dobe od 35 na 40 let.

Ob zaključku je bilo dogovorjeno, da se skuša k sodelovanju pridobiti še ostale železarne, ki tokrat niso bile prisotne; istočasno pa, da se do naslednjega sestanka že pripravijo konkretne teme. Tako bi se lahko vse temeljito pripravile in skušale rešiti vsaj nekatere probleme, ki se našajo na vse zaposlene žene, predvsem pa v črni metalurgiji.

PRVI STREL

Dan velike odločitve maloštevilnega slovenskega naroda, ki je veljal za malodušnega, je 22. JULIJ 1941, ko je počil prvi strel iz puške slovenskega partizana, pripadnika Rašiške čete, ki ji je poveljeval Miha Novak; zgodilo se je v Šmartnem pod Šmarno goro. Takrat je bilo na Slovenskem že 25 gverilskih skupin in čet. Tega dne pa je slovensko ljudstvo začelo uresničevati sklep CK KP Jugoslavije o splošnem organiziranem uporu. Tistega dne leta 1941 je padla odločitev, da ne bomo več ponižni in potrpežljivi, pa naj nas čakajo še tako hude nadloge. Podla izdaja vodstva države v aprilu 1941 in surovo postopanje z našim ljudstvom naci-fašističnih vojaških in civilnih oblasti, ponižovanje, zastraševanje, zapori in mučenja naprednih ljudi, izdajalsko obnašanje nekaterih krogov našega naroda, vse to nam je odprlo oči. Tako je padla odločitev, da gremo v boj skupno z vsemi narodi Jugoslavije, v skupne napore, trpljenje, junaštva, žrtve, v poraze in v zmage, v boj za dokončen obračun z mračno preteklostjo, do popolne zmage. Prekrižali bomo račune okupatorjev, naših pogrebcev, ki so prihrumeli z načrti, da bodo vse narode Jugoslavije položili v grob pozabe. Toda geslo »Smrt fašizmu — svobodo narodu!« je našlo vedno več ve-

stih pripadnikov v vseh naših pokrajinah. Dotlej popolnoma nevidni, neopazni ljudje so se zgnili. Vrsta mož in žena, mladih in starih, ki so živeli skromno in vsakdanje življenje, neznatno, nepomembno, se je v tem odločilnem času dvignila za neslutena, zelo pomembna in junaška dejanja, kakršnih ni od njih nihče pričakoval. Odločati je bilo treba med častjo in sramoto, kar je v teh težkih dneh pomenilo isto, kot izbirati med življenjem in smrtjo. Na veliko začudenje mnogih omahljivcev so se mali in doslej ponižni ljudje odločali in odločili za čast, boj in smrt. Nič niso zalegle okupatorjeve okrutne metode razseljevanja, pobijanja rodoljubov, streljanja talcev; kdor je ostal in imel v sebi še zdrav in pošten odnos do dogajanj, je našel pot v vrste upornikov, bodisi z delom na terenu, bodisi v vrstah partizanov. Tako je slovensko narodnoosvobodilno gibanje, ki je imelo močno oporo v Osvobodilni fronti, kmalu preraslo z gibanji ostalih jugoslovanskih narodov v močno armado. Ker je ob enem potekala organizacija ljudske oblasti po narodno osvobodilnih odborih, je bil izveden na vsem jugoslovanskem ozemlju največji družbeni pre-vrat v zgodovini naših narodov.

(Nadaljevanje na drugi strani)

Članek iz glasila »Naš glas« Železarne Smederevo. Na sliki levo Slavka Stokavnik, v sredini Zvonka Ludvig, delegatki Železarne Štore

želel, da se sodelovanje razširi na nivoju Jugoslavije. Na sestanek ali skup (ne vem, kako bi ga lahko pravilno imenovali) so povabili vse predstavnice jugoslovanskih železarn z namenom, da bi videli, kakšna je organizacija v posameznih železarnah, ali imajo aktivne žene, komisije ali kakšne druge oblike organiziranosti, na katerih obravnavajo in skušajo rešiti probleme, ki spremljajo danes zaposleno ženo.

Člani naše komisije za vprašanje žena, mladine in invalidov so bili mnenja, da je potrebno takšno organizacijo sodelovanja pozdraviti in da je prav, da pri tem sodelujejo tudi naše predstavnice. Tako sta se sestanka udeležili tov. Zvonka Ludvig in Slavka Stokavnik.

Vabilu se niso odzvale tovarišice iz Železarne Jesenice, Železarne Ravne in Železarne Zenica.

Uvodno besedo in pozdravni govor je imela predsednica aktivna žena Železarne Smederevo, tov. Gordana Jakovljevič.

obrazbo naše nove Jugoslavije. Se vedno je premalo otroških vrtcev za dojenčke, kakor za malo večje otroke, zdravstvena služba je slabo organizirana, zboljšati bi bilo potrebno pogoje dela itd.

Žena je s svojo emancipacijo dosegla enakopraven položaj na delovnem mestu. Tako je z zakonom zaščiten, vendar je v praksi veliko odstopanj. Še vedno ne more žena z enako izobrazbo opravljati enakih del in nalog kot moški. In to predvsem iz predpostavke, da je mati, ki je zaradi bolezni otrok in drugih družinskih članov večkrat odsotna, da zaradi obveznosti, ki jih ima do družine, ne more ostajati na delu izven delovnega časa. Žena ima tudi pri izbiri poklica in šole manjše možnosti kot moški. Statistika dokazuje, da žene opravljajo mehanska in monotona dela, ker so bolj strpne in vzdržljive; to pa je vzrok, da so s povprečno 48. letom starosti postale že invalid.

Tudi letos praznovanje ob 20. juliju

Kot vemo, praznujemo v celjski občini svoj občinski praznik 20. julija, ker je bila leta 1941 na ta dan nad domačijo Mulejevih na Slemenih blizu Resevne, med Štorami in Sentjurjem ustanovljena Prva celjska četa. Sestavljali so jo: komandir Franjo Vrnunč-Buzda, sekretar Okrožnega komiteja ZK v Celju, člani pa so bili: Peter Štante-Skala, Vilko Slander, Janko Skvarča-Modras, Miro Verčkovnik-Džoni, Jože Turk-Covček, Jože Mlakar, Rudi in Jožica Hribar, Karel Vovk, Milan Boršič in Ivan Novak-Podplaskov, čez nekaj dni pa se jim je pridružila Hermina Seničarjeva. Pozneje sta se četi pridružila še britanska vojaka — Arabca Junis in Krim, ki sta pobegnila iz transporta nemških ujetnikov. Franjo Vrnunč se je ob pripravljanju oboroženega upora v tem predelu opiral na mrežo javk, postavljenih že pred vojno. Zakaj prav na tem terenu, vzhodno od Celja? Tu je bilo veliko industrijskega delavstva. V Celju je vodil organizacijo Komunistične partije in Osvobodilne fronte sekretar Tone Grčar. Pa še nekaj važnega: s predelov med Voglajno in Savinjo je bilo mogoče nadzorovati strateško važno železniško progo Zidani most—Celje—Maribor—Gradec—Dunaj, obenem pa si pripraviti in ustvariti zvezo s sosednjo Hrvatsko. Borcem Prve celjske čete je nudil težko prehodni teren prirodno zavetje. Toda prebivalstvo tod okoli ni bilo dovolj politično zavedno, kot je to bil gospodarsko krepkejši živelj v Savinjski dolini.

Četi je primanjkovalo orožja in municije, nenehno je bila izpo-

stavljena slugam okupatorjeve obveščevalne službe. Ni jim manjkalo poguma in odločnosti. V noči na 4. avgust 1941 je četa požgala velik kozolec na Čatrovem posestvu v Bukovžlaku pri Celju, poln pridelkov in strojev. To je okupatorja presenetilo in razjarilo. Franjo Vrnunč in Peter Štante sta si hotela 11. avgusta tega leta ogledati položaj okoli slivniške žandarmerijske postaje. Zandarji so jima postavili zasedo. Izdaja! Štante se je izvlekel, Vrnunč pa je skočil v Voglajno, vendar so ga žandarji obkolili in ga po besnem spopadu ranjenega odvedli v zapore celjskega Starega piskra. Dva tedna pozneje so ga v Mariboru ustrelili. Komandir čete je postal Peter Štante-Skala. Takoj je odredil premik čete na bližnji hrib in tako so Nemci prihodnje jutro zaman napadli izpraznjeno prejšnje taborišče nad Mulejevo (Resensko) domačijo. Nedaleč od tod so težko pristopne Langerjeve pečine pod hribom Javornik; tam si je četa pripravila novo bivališče. Miru pa ni bilo. Nemški vojaki so partizane 16. avgusta zopet napadli, toda zaman. Nekaj časa je trajalo močno obstreljevanje, četa pa se je umaknila iz obroča in se umaknila čez Voglajno in železniško progo proti Dramljam. Pri umiku je padel čez skalovje

in se močno poškodoval komandir Peter Štante. Nasledil ga je Vilč Slander, brat heroja Slavka Slandra. Borci so se zdaj razšli; nekateri člani so odšli proti Ljubljani, druga skupina se je ustavila v gozdu nad javko pri Farčniku, blizu Pocajtovega mlina pri Teharjah. Vilč Slander je imel velike težave v prizadevanju, da bi zopet združil vse člane čete, okupator in njegovi vohuni so bili izredno budni.

Po nekaj dneh so krenili — vsega 7 borcev — proti Bohorju, obračunali pri Pustih njivah s komandirjem žandarmerijske postaje Plamina pri Sevnici, ki jih je neutrudoma zasledoval, nato pa so zavili nazaj in se ustavili pri Zavškovem mlinu blizu Brez (Sentruperta) nad Laškim. Zopet so izdajalci sporočili žandarjem, kje so partizani in 27. avgusta so žandarji in policisti obkolili Zavškov mlin in ga zažgali, saj se partizani niso hoteli predati. Zgorela sta mlin in stanovanjska hiša. Eden izmed partizanov je skočil iz gorečega poslopja in smrtno ranil žandarja, nato pa sam padel pod streljo. V mlinu je zgorelo 5 borcev, med njimi tudi Junis in Krim.

Delovanje Prve celjske čete je trajalo torej od 20. julija do 27. avgusta 1941. Žal je tragediji te čete botrovalo gnusno izdajalst-

vo. Četa je žrtvovala polovico svojih borcev, potem je razpadla. Razumeti je treba, da je četa delovala v skrajno neugodnih razmerah in pogojih. Člani čete so pokazali izredno hrabrost in požrtvovalnost. Živih je ostalo 7 borcev, danes sta mogoče še dva. O tem bi vedel kaj več povedati narodni heroj Peter Štante-Skala. Letos 24. februarja smo se poslovili od Ivana Novaka-Podplškega. Vedeti je treba, da so borci te čete vzbujali med poštenimi Slovenci začudenje in pogum za odpor; med izdajalci in okupatorjevimi vojaki ter funkcionarji, kakor tudi med priseljenimi »folksdojčerci« pa so širili strah.

Naša prva partizanska četa je častno izvršila svoje poslanstvo in je lahko za vzgled mladim pokolenjem, kako se je treba upreti nasilju tudi za ceno še tako velikih žrtev. Domovino je treba iskreno ljubiti, za svobodo svojega ljudstva žrtvovati vse, če je treba tudi življenje.

R. U.

60. let naše univerze

Najbrž jih je malo mlajšega pokolenja, ki vedo, da sega težnja naše inteligence po ustanovitvi univerze v Ljubljani daleč nazaj, tja v revolucionarno leto 1848. Klici in zahteve po ustanovitvi vseučilišča s slovenskim učnim jezikom so se javljale vse do razpada Avstro-Ogrske monarhije. Tem težnjam so se odločno upirali vladajoči avstro-ogrski fevdalci in buržoazija. Šele 23. julija 1919 je izšel zakon o ustanovitvi ljubljanske univerze, organizacijsko obliko pa je dobila naša univerza šele 12. novembra istega leta, ko je bil izvoljen univerzitetni svet.

Vsa leta stare Jugoslavije je univerza doživljala različne krize, životarila je od majhnih državnih subvencij in podobno. Kljub temu je naša univerza vzgojila vrsto visokokvalificiranih kadrov; med študenti samimi je bilo mnogo naprednih krožkov, čeprav jih je režim vneto preganjal. Tudi med profesorji je bilo mnogo takih, ki so zastopali napredne misli.

Po osvoboditvi je naša univerza doživela in še doživlja mogočen razmah, ko uživa vso podporo oblasti in ljudstva. Univerza je izpopolnjena z mnogimi fakultetami, dobili smo nove inštitute in laboratorije. Ljudstvo in organi ljudske oblasti se zavedajo, da je tudi od visokokvalificiranih kadrov odvisna uspešna izvedba samoupravnega socializma.

Ob letošnjih slovesnostih je prejel ta naš najvišji znanstveni zavod častni naziv — Univerza Edvarda Kardelja, po našem uglebnem, letos preminulem voditelju in oblikovalcu samoupravnega socializma.

R. U.

Proizvodnja slovenskih železarn v maju

Majski prazniki in z njimi manj delovnih dni so gotovo eden vzrokov, da to ni mesec z najugodnejšimi pogoji za dosego velike proizvodnje. Letošnji mesec maj je imel še to posebnost, da je bil izjemno vroč in so bili v vročih obratih delovni pogoji več kot tri polne tedne taki kot v najtoplejših dneh poletja. Vse to je res, vendar ni opravičilo, da so letošnji majski proizvodni rezultati slabši kot mesečna povprečja za več let nazaj. Težave, ki so nastopale, so docela podobne težavam iz prejšnjih mesecev. Prekomerni vzdrževalni zastoji, problemi v vložkom, velika odsotnost z dela in pomanjkanje delovne sile in nič drugega kar bi lahko označili kot izjemen vpliv. Izpad stroja za armaturne mreže ima velik vpliv na proizvodne rezultate v Žični, podobnih vzrokov za slabe rezultate v drugih delovnih organizacijah ni.

Proizvodnja surovega železa je bila dosežena 99 % in je bila nižja kot v aprilu. V lanskem maju je bila nekaj 100 ton večja.

Proizvodnja jekla je bila dosežena samo z 92 %: v Železarni Jesenice 91 %, v Železarni Ravne 103 % in v Železarni Store 75 %.

Blagovno proizvodnjo so dosegli: Železarna Jesenice 96 %, Železarna Ravne 98 % in Železarna Store 85 %, skupni rezultat je 94 %. Lani v maju je znašala blagovna proizvodnja železarn 5.000 ton več kot letošnja in tudi leta 1977 je bila večja. Mesečno povprečje je bilo nižje samo v kriznem letu 1976 in po vključitvi vseh novih proizvodnih zmogljivosti v zadnjih treh letih je res težko obrazložiti takšen proizvodni rezultat.

Blagovna proizvodnja pri predelovalcih žice je bila nekaj boljša kot v železarnah in so jo izvršili 97 %, in sicer: Plamen 98 %, Veriga 102 %, Tovil 114 % ter zaradi že omenjenih problemov Žična 89 %. Proizvodnja je bila večja kot v aprilu, vendar precej nižja kot v marcu.

Skupno je bil načrt blagovne proizvodnje dosežen 94 %, saj je količinsko izvrševanje odvisno predvsem od izvršitve v železarnah.

Posebej velja opozoriti na to, da je še vedno boljše izvrševanje načrta v osnovni proizvodnji vroče in hladne predelave, slabše pa pri finalnih izdelkih večstopenske predelave, kar bo imelo svoj vpliv na vrednosti prodaje.

Zadnji mesec prvega polletja izvrševanja letošnjega gospodarskega načrta je v teku. V enem mesecu ne moremo pričakovati čudežev, da bi se bistveno spremenili rezultati petih mesecev. Polletni podatki, ki jim bomo posvetili več pozornosti in obravnave, bodo precej od načrtovanih ciljev in naših želja o izvrševanju načrta. Vemo tudi, da se investicije ne odvijajo tako kot smo načrtovali in da bo težko doseči načrtovano proizvodnjo na novih agregatih v letošnjem letu. Kljub temu prizadevnost ne sme popustiti, še vedno so realne možnosti, da v juniju in naslednjih mesecih izdatno popravimo povprečne dosežke iz prvih petih mesecev.

R. U.

PRVI STREL

(Nadaljevanje s prve strani)

Sovražniki niso računali s kako močnimi in številnimi koreninami smo prirasli na našo zemljo, ki so jo naši rodovi tisočletja z žulji obdelovali. Počasi so uvideli, da so se usodno zmotili, to pa predvsem tudi zaradi prepoveda, ki je klil iz novih, naprednih idej. To je ob spoznanju pravega značaja in prirode tako čudovitega odpora naših narodov proti zatiranju in iztrebljanju naše krvnike tudi najbolj skrbelo. Do tako važne odločitve, ki jo je oznanil strel iz partizanske puške 22. julija 1941, so namreč pripomogli ljudje, ki so se šolali v kruti šoli življenja in preganjanja starih oblastnikov, prestali mučenja v ječah in taboriščih, se bojevali že v španski državljanski vojni na strani tlačanih in izkoriščanih in postali veliki možje dejanja, ki so s svojo besedo in krvjo dali vzgled, kako se je treba boriti za osvoboditev vseh ponižanih in zatiranih.

Ta dan — 22. julij — praznujemo v spomin na veliko žrtve, ki so padle za tako veliko stvar, kot je zmaga nad tiranijo in prepoved človeka. V tem je zgodovinski pomen pričetka oborožene vstaje slovenskega naroda.

R. U.

Vsak delavec je potencialni inovator

Sodelujoč pri delu VIII. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je bil konec lanskega leta v Beogradu, je Lazar Zarić, član predsedstva sveta Zveze sindikatov Jugoslavije in predsednik odbora ZSJ za inovacije, posebej poudaril potrebo moralnega in materialnega stimuliranja inovatorjev. Zatem je prikazal potrebo, da bi bila zveza sindikatov eden od osnovnih nosilcev izvajanja družbenega dogovora o spodbujanju in vrednotenju ustvarjanja v vseh organizacijah združenega dela in da se s pomočjo samoupravnih odnosov med TOZD začne in spodbuja najširša uporaba iznajdb in novih tehničnih rešitev zaradi krepitve materialne osnove združenega dela.

bili to, kar smo in ne bi imeli rezultatov, ki jih imamo in na katere smo vsi ponosni. Naj za primer povem, da smo v povojnem razvoju po stopnji razvoja sedmi v svetu in tretji v Evropi. Vzrok je pravzaprav nezadovoljiva evidenca in priznavanje inovacij, nezadovoljiva stimulacija in afirmacija.

Dejstvo je, da naši delavci vsakodnevno pri svojem delu odkrivajo možnosti in rešitve za hitrejša, bolj ekonomična in kvalitetna delo. Redki so delavci, ki s svojim orodjem, priborom, pripomočki in podobnim ne najdejo sami zase za določeno operacijo možnosti za še bolj produktivno delo. To sem navedel zato, ker me moti, da stalno potenciramo,

da je bilo z vsako inovacijo pritrjenih 64.900 din ali 6.490.000 starih dinarjev. Od 28 delovnih organizacij, kolikor jih je prijavilo predloge, imata Strojna — Maribor in Agroservis — Maribor blizu 20 predlogov na 100 zaposlenih. V Beogradu je na primer 10 organizacij združenega dela iz industrije v zadnjih treh letih ustvarilo na osnovi inovacij čisti dohodek v znesku 55 milijonov dinarjev. V Jugoslaviji — Novi Sad obstaja aktiv inovatorjev z 91 člani. Avtorji inovacij dobijo poleg denarne nagrade tudi društvena priznanja, imajo prednost pri dodeljevanju stanovanj in štipendij za strokovno izpopolnjevanje itd.

Podobna situacija je tudi v Sokolu — Mostar, Rudniku premoaga Zenica, Energoinvestu — Sarajevo, Novkablju — Novi Sad, RTB — Bor, Železarni Štore, Železarni Sisak, Alkaloidu — Skopje, Titovih zavodih — Skopje, Radoju Dakiću — Titograd in drugje.

Zelo poučen in značilen je primer Mebla iz Nove Gorice. V letu 1977 so imeli 365 prijavljenih inovacij. Torej so imeli v povprečju vsak dan v letu po eno inovacijo. Seveda niso bile sprejete vse — samo 185. Vsak inovator je povečal dohodek za 97.222 din. Kako so v Meblu prišli do tako visokih rezultatov? Vsako leto dograjujejo pravilnik, uvedli so priznanje »Inovator leta«, skrajšali so rok za realizacijo predloga do povprečno treh mesecev, imajo poseben sklad za inovacije, v letu 1978 so tiskali posebno brošuro z navodili za inovatorje in jo posredovali vsakemu delavcu itd.

Ti primeri iz prakse, kakor tudi drugi, ki jih nisem mogel navesti, jasno potrjujejo, da je v teh kolektivih vloga inventivnega dela pravilno opredeljena. S krajšo analizo smo prek vzporednih pokazateljev prišli do zaključka, da imajo te organizacije združenega dela najboljše poslovne rezultate na delavca, da imajo dober proizvodni program, visoke osebne dohodke itd. Vendar analize kažejo, da povsod ni tako. Dejstvo je, da 50% OZD nima pravilnikov o inventivni dejavnosti ali, če jih že imajo, da ni aktivnosti.

ODPORI IN VZTRAJNOST

Poudariti moram, da razvoj inventivne dejavnosti prvenstveno povezujemo s stabilizacijo in povečanjem produktivnosti, ker so to nerazdružljivo povezani procesi. Kot potrdilo za to lahko služijo analize elaboratov v svetu, po katerih se povečanje produktivnosti v 70—90% primerov doseže s tehnološkimi odkritji in drugimi inovacijami. Postavlja se vprašanje, zakaj se ne učimo iz teh dejstev, kdo so tisti, ki ne žele večje produktivnosti in večjega osebnega dohodka, ko pa vsi povsod deklarativno pritrjujemo? V bistvu gre za to, kako izkoristiti prednosti naše samoupravne družbe in ustvarjalne moči prek 5 milijonov zaposlenih, od katerih je vsak potencialni ustvarjalec in inovator. Mislim, da je predvsem vzrok v odporu in vztrajnosti, v negativnem odnosu, ki je bil leta in leta prisoten

pri vprašanih v zvezi z inventivno dejavnostjo. Odpor je posebej značilen za tehnobirokratske sile, katerih predstavniki mislijo, da razen njih nihče drug ne more in ne zna sodelovati pri napredku proizvodnje. Odpor je tudi v nas samih, pri tovariših in prijateljih pri strojih in pri delu, ker smo mnogokrat ljubosumni in ker zavidamo uspešno ustvarjalnost drugih.

Nerealna je tudi bojazen pred prevelikimi zasluzki inovatorjev. Vse prevečkrat spregledamo dejstvo, da so doprinesli s svojim inventivnim delom k povečanju dohodka vseh zaposlenih. Se vedno nismo obračunali z uravnalovko in znanimi primitivističnimi stališči. Mnogokje pravilniki niso dovolj stimulativni, delavec-inovator je čisto predolgo v negotovosti — včasih do dve leti ali pa celo več, mnogokrat je potrebno na sodišče, ne spoštujemo se sprejeti pravilniki in tako dalje.

O odporu moramo v vsaki sredini govoriti čim konkretnije in voditi skupno borbo z ZK, zvezo izumiteljev in drugimi družbenopolitičnimi silami proti tem pojavom. Odpore lahko premagamo s stalno in enotno akcijo, uporabljajoč pri tem predvsem pozitivne primere iz prakse. Včasih je potrebno zavestno nagraditi inovatorje z nagradami, ki so celo večje od vrednosti inovacije, samo da bi zaživela angažiranost na tem področju in da bi nam jutri dala dvakrat več. To so storili v Tovarni orodja Trebinje, v v Crveni zastavi, v Meblu itd.

MORALNA VZPODBUDA

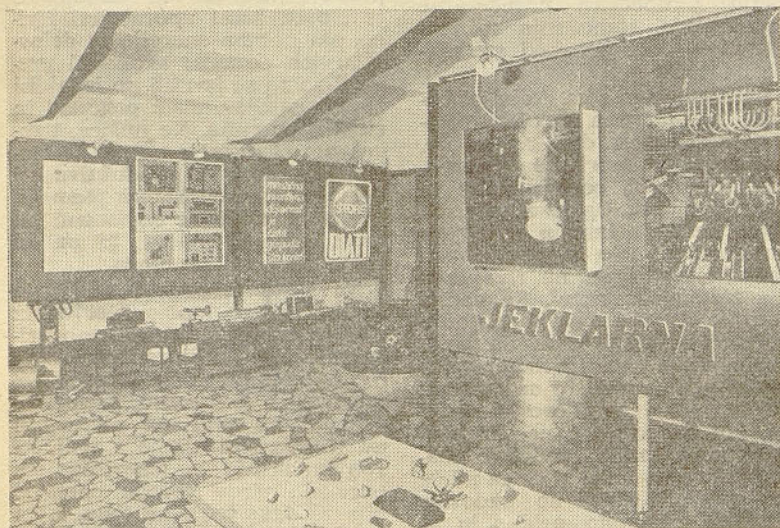
Spregovoril bi še o enem vprašanju, ki je nezadostno obdelano: o moralni stimulaciji inovatorjev in racionalizatorjev. Nedavno mi je v zvezi s tem neki delavec-inovator dejal: »Jaz in moji tovariši smo dobili priznanje, to je plaketeto na razstavi, zlato; vendar nas v našem mestu sploh ne poznajo. Težko nam je, ko ob novoletnih praznikih predsednik občine ali kdo drug pripravi sprejem in povabi dobre športnike in umetnike, nas delavcev-inovatorjev pa se še spomni ne.«

Mislim, da vsi po vrsti od tovarniških glasil, dnevnega časopisja, pa dalje do televizije in nas v sindikatu premalo skrbimo za afirmacijo dobrih posameznikov in rezultatov na področju inventivne dejavnosti.

PRENOS TEHNOLOGIJE KOT DEL INVENTIVNE DEJAVNOSTI

Rad bi povedal tudi nekoliko besed o razvoju tehnologije in transferu tehnologije kot nerazdružljivem delu inventivne dejavnosti. Situacija tu je podobna, če ne še težja kot pri inovacijah. Ne želim podcenjevati značaja in potrebe uvoza tehnologije. Vendar je znano, da mnogo uvažamo tujega znanja, licenc in tehnologije, da to zelo drago plačamo in da smo pri uporabi vsega tega zelo omejeni. Pri tem naši kadri nimajo možnosti, da pokažejo svoje znanje, da se izkažejo, poleg tega pa je ves ta proces tudi

(Nadaljevanje na peti strani)

Prikaz inovacijske in proizvodne dejavnosti

VZPODBUDA IN UTRDITEV INVENTIVNE DEJAVNOSTI

Med ostalim je Lazar Zarić dejal: »V naši celotni družbi so bili v zadnjih letih angažirani vsi činitelji, da bi inventivna dejavnost stopila s hitrejšimi koraki naprej. Posebno sta značilni leti tehnoloških inovacij (1975 in 1976), kongresi ZK in sindikata in besede tov. Tita na XI. kongresu ZK. Vse to je vplivalo, da se je ustvarila zelo ugodna družbena klima in da se je radikalno spremenil odnos družbe do te dejavnosti. S tem smo vsekakor lahko zadovoljni, vendar je to uspeh v širšem planu, ki pa še ni dobil potrdila v vsaki TOZD in DS, kjer se pravzaprav mora voditi prava bitka. Po nekaterih podatkih je naša država med zadnjimi v Evropi po številu prijavljenih patentov in prav tako po številu inovatorjev na število zaposlenih; po drugi strani pa smo država, ki kupuje veliko število licenc in tehnologije. Postavlja se vprašanje, zakaj je pri nas tako majhno število inovatorjev in racionalizatorjev, zakaj smo med zadnjimi, čeprav imamo dobro družbeno klimo? Ali to pomeni, da so naši delavci, tehniki in inženirji ter drugi nesposobni in premalo kvalificirani, da bi se ukvarjali s to dejavnostjo? Smelo lahko trdim, da takšne teze ne moremo sprejeti, saj so naši delavci premnogokrat že dokazali, da na vseh področjih dela in ustvarjanja dosegaajo nadpovprečne rezultate. Če ne bi bilo tako, danes ne bi

kako smo zadnji na lestvici in na ta način posredno zmanjšujemo skupne rezultate delavskega razreda, iz dejstev pa pravzaprav vidimo, da ni tako. Družbene klime, ki jo imamo in do katere smo prišli z dolgoletnim delom vseh subjektov v družbi, še nismo prenesli v vsako TOZD, tja kjer se v največjem delu bije bitka za dohodek, produktivnost, večji osebni dohodek in standard delavca.

POZITIVNI PRIMERI

Pozitivni primeri potrjujejo, da je inventivna dejavnost v mnogih sredinah obravnavana res na takšen način, kot mora biti (v vseh republikah, pokrajinah, v različnih gospodarskih vejah in grupacijah...). Seveda ne morem navesti vseh primerov, vendar so ti, ki jih bom, dovolj ilustrativni in afirmativni za razvoj inovatorske dejavnosti tam, kjer še ni zaživela. Imamo nekoliko regij in mest, kjer je inventivna dejavnost lepo razvita: Reka, Maribor, Bor, Beograd, Banjaluka, Novi Sad itd.

V Mariboru na primer je inventivna dejavnost v letu 1977 porasla za 100% v primerjavi s letom 1975 in za 400% v primerjavi s letom 1974. V letu 1977 je bilo registriranih 676 predlogov, od katerih je bilo realiziranih 352. Ti so prinesli čisto korist, to je povečanje dohodka za 22.874.341 din. Če to vsoto delimo s številom realiziranih predlogov, dobimo,

GREGOR KLANČNIK

Vtisi iz Kitajske

Ljudska republika Kitajska je dežela, ki je bila tri desetletja kot školjka zaprta navzven, zato je bil svet radoveden, kaj se tam dogaja. Ni še dolgo, ko je le redko kdo imel možnost v notranjosti doživljati družbeni proces te velike dežele, ki ima četrtino prebivalstva sveta, in ljudem posredovati realno resnico. Pred kratkim je na Kitajskem vladala kulturna revolucija, še manj pa je od časa, ko so jo preživeli in le dve leti, odkar se je školjka odprla, zato so ljudje še vedno lačni vesti iz te dežele.

Aprila se mi je prvič nudila priložnost obiskati Kitajsko. Tovarna Tomos Koper je posredovala interes LR Kitajske za pospešeno osvajanje proizvodnje motornih koles in mopedov. Kitajska delegacija iz pokrajine Ševan je februarja obiskala Koper in ugotovila, da bi sodelovanje s Tomosom prineslo obojestransko korist in izdelana je bila zasnova kooperacije za projekt postopne izdelave motorjev na Daljnem vzhodu. Aprila je na Kitajsko odpotovala delegacija Tomosa z nalogo, da sklene dogovor o poslovno-tehničnem sodelovanju s Strojno tovarno Džalin MF iz Čungkinga. Tomos me je povabil, da se delegaciji pridruživim, prvič zaradi verjetnih interesov Slovenskih železarn v kooperacijskem projektu in drugič zaradi izkušenj pri oblikovanju pogodbe o sodelovanju med Železarno Ravne in švedsko korporacijo Atlas Copca za proizvodnjo in promet pnevmatičnih strojev, sklenjene na Bledu 27. marca letošnjega leta.

Odpotovali smo 31. marca prek Zürich in s pristankoma v Atenah ter Bombayu v Peking prispeli 2. aprila ob 19. uri. Že na letališču glavnega mesta, ko smo prvič poduhali kitajski zrak, so nas pozdravili predstavniki pokrajine Ševan in direktor podjetja Džalin MF Sun Shov Peng, ki so nas potem spremljali na celotni poti obiskov, razgovorov in oblikovanja poslovnega dogovora.

EDINSTVENA PRETEKLOST

LR Kitajska je po številu prebivalcev, blizu milijarde, največja dežela, s površino 9,6 milijonov kv. km pa za Sovjetsko zvezo in Kanado tretja na svetu. Kitajska je dežela z najstarejšo kulturo, ki jo oblikuje že štiri tisočletja. V petnajstem stoletju pred našim štetjem je tam vladala dinastija Šang Šang; pred 2250 leti se je dežela na severu zavarovala pred napadalci prek gorskih grebenov, sedel in dolin z Velikim zidom, visokim do 7 m, širokim okrog 4 m ter dolgim 6.200 km, ki je eden od največjih čudežev sveta. Kitajska ima tisočletja nespremenjeno pisavo. Zgodovinska izročila v templjih in muzejih so priča ustvarjalne davnine. Že v drugem stoletju so tam vliвали pol tone težke železne in bronaste reliefno okrašene kotele. Za preživljanje je kitajsko ljudstvo tisočletja vlagalo znoj in dušo v zemljo in oblikovalo celotno deželo v pestro terasasto umetnino. Zgodovina je tepla preprosto in skromno kitajsko ljudstvo, zato si je želelo spremembe. Te so se rojevale zlasti

po Oktobrski revoluciji, med japonsko agresijo in leta 1949 so se končno tudi rodile z nastankom ljudske republike.

DEŽELA BREZ REVEŽEV IN BREZ BOGATAŠEV

Spremembe so dale sadove. Kitajska je danes dežela brez revežev in brez bogatašev, življenjska raven skoraj vseh je enako skromna. Skoraj milijarda ljudi hodi oblečena in racionalno prehranjena. Roke imajo od rosnih otroških let vse življenje obrnjene navzven k delu. Proizvodnja prehrane in drugih dobrin raste. Leta 1978 je LR Kitajska pridelala 285 milijonov ton žita, 600 milijonov ton premoga, 92 milijonov ton nafte, 31 milijonov ton jekla. Te številke so pomembne zlasti, če se primerjajo s stanjem pred revolucijo.

Življenjska raven ljudi na Kitajskem je še nizka. Velika populacija kompenzira povečevanje proizvodnje, stanovanja so prenatrpana, dela ponekod srednjeveško težka.

Na Kitajskem sem doživljal bogata zgodovinska izročila, spoznal zahtevnost dela na poljih, razvijanje industrijske proizvodnje, železniški, cestni, vodni in zračni promet. Ugotovil sem, da bosta sedanja rast in struktura proizvodnje šele v prihodnosti občutneje vplivala na izboljševanje življenjske ravni. Se veliko časa bo potrebno, da bi se ljudje počutili osvobodene in da bodo viri naravne energije nadomestili kitajskega garača. To ne pomeni, da so ljudje nezadovoljni. Taki so, kot da nič več ne potrebujejo, kakor imajo. Predvsem imajo pravico do dela, ki se ga nihče ne otepa. Kitajci so čudovito ljudstvo, skromno, pridno in izredno pošteno. Hotelska vrata so ali brez ključavnice, ali pa osta-

jajo nezaklenjena, nihče ne sprejema napitnine; juvan, ki je kitajska valuta ima samo eno, to je službeno ceno; tam ne poznajo črne borze, nihče tuja ne nadleguje za nakup modnih izdelkov razvitega sveta, še več, tudi darov se branijo. Celotni otroci so tako vzgojeni, da se umikajo pred ponujano dobrino. Po izgledu so vsi ljudje zdravi in normalno raščeni. Posebej simpatični so otroci: so okrogli, primerno pisano oblečeni, srečni in veseli. To je dokaz, da za njih dobro skrbijo starši in družba.

PORABA ENERGIJE NARAVE POGOJ NAPREDKA

Potrošnja energije je dokaz ali mera razvitosti nekega plemena, naroda ali generacije. V kameni dobi, ko se je človek preživljal z lastnimi rokami in so mišice bile edina pogonska moč, je poraba energije bila skromna in temu primerni tudi učinki. Pozneje, ko je človek začel uporabljati živino, sta poraba energije in delovni uspeh porasla; skokoviti premiki pa so se izvršili po iznajdbi parnih strojev, dizel pogonov in elektro energije. Ne mišice, temveč um človeka je omogočil fantastičen skok v produktivnosti dela. Še danes nekatera plemena živijo od izključne odvisnosti od moči lastnega telesa, ki pa ni večja od pesti premoga.

Na svetu je prek 4 milijarde ljudi. Z lastno močjo, merjeno z elektro energijo, lahko letno prispelajo 400 milijard kilovatnih ur; sočasno pa so stroji leta 1976, merjeni na isto enoto, prispevali prek 70.000 milijard kilovatnih ur. To pomeni, da je z vključevanjem stroja in izkoriščanjem naravnih virov poraba energije bila 176-krat večja od tiste, ki bi jo človek lahko dal sam.

(Nadaljev. v prihodnji številki)

Pričevanje iz NOB

17

TRN V PETI

Tako se je to vleklo iz dneva v dan in zločinski zasliševalci so skoraj izbili življenje iz izmučenih fantov. Najbolj je trpel Blisk, ki je od časa do časa tudi izbruhnil in z zadnjimi močmi zabrusil v obraz, da so izdajalci svojega ljudstva, ki bodo za svoja zločinska dejanja prejeli zaslužno kazen. In še jim je drobil, da je Titov oficir, da je oficir JLA, ki so jo tudi zavezniki priznali kot edino zakonito vojsko Jugoslavije, da morajo torej z njim ravnati kot z zavezniškim ujetnikom. Seveda je za te svoje izbruhe dobival samo nove udarce, podvržen je bil samo še strahotnejšemu mučenju.

Hudo jo je izkupil tudi Janez. Ne samo, da so ga skoraj do mrtvega pretepali in mučili Nedičevci — poročniku Stevu se je kot zasliševalec pridružil še poročnik Bato — marveč so prišli ponj še Nemci in ga tudi sami zasliševali. To pa je bila delno tudi sreča, kajti najprej ni prišel v roke gestopovcem, marveč ga je zasliševal komandant Pivke, neki nadporočnik, ki je imel pri sebi kot tajnico in hkrati ljubico neko Celjanko. Komandantu je služila tu-

di kot prevajalka, pri čemer je izkoristila svoj vpliv nanj in skušala Janezu pomagati, ko je ugotovila, da sta skoraj znanca. Janez se je prikazal kot prisiljeno mobiliziran vojak v partizanski vojski, tako da je prvo zaslišanje poteklo za Janeza kar v redu. Še več — komandant se je zelo razjezil nad Nedičevci zaradi pretepanja in mučenja ujetnikov, ko je videl, v kakšnem obupnem stanju je bil Janez. Dal je poklicati nekega bolničarja, ki je Janezu očistil rane in jih obvezal. V glavnem je seveda to počel na pritisk in zahtevo svoje tajnice, s katero se je brez skrbi pogovarjal v nemščini, ker je Janez že na začetku zaslišanja izjavil, da ne zna nemško, čeprav je ta jezik dobro obvladal.

Komandant se je razjezil tudi zato, ko je Janez povedal, kako ujetniki stradajo, ker jim Nedičevci ne dajo hrane. Razjezil zato, ker so Nemci dali hrano Nedičevcem tudi za jetnike, in sicer kar za teden dni vnaprej. Skupaj so nato s posredovanjem tajnice tuhtali, kako bi rešili položaj, ker tudi Nemci niso imeli dodatne hrane. Končno so se sporazumeli

— predlagala je tajnica — naj bi prebivalci Šempetra na Krasu (Pivke) in okoliških vasi poskrbeli za hrano in jo vsak dan prinašali v zapore jetnikom. Ukaz v tem smislu pa naj bi Nedičevcem posredovala nemška komanda. To je bil sicer v določenem smislu tudi tvegan dogovor, v katerega pa je Janez zavestno šel, ker bi sicer tako in tako pomrli od lakote. Vendar pe je bil Nemeč res moč beseda in še isti dan ter po vse dni do rešitve, so ženske iz Šempetra in okoliških naselij prinašale v zapor hrano za jetnike. Seveda so bili Nedičevci in še posebej policaj v dežnem plašču in pa zasliševalca Stevo in Bato, strahovito besni na Nemce, vendar so jim morali v tem primeru ugoditi in dovolil so, da so jetniki dobili hrano. Vendar pa niso mogli iz svoje zločinske kože in pretepali so celo tiste stare ženske, ki so v jerbasih in cekarjih prinašale hrano. Z bajoneti so prebadali kruh in drugo hrano ter polivali juho, ko so preiskovali lonce, da kdo ne bi kaj vtihotalil ujetnikom med hrano. Za naše tri izmučene junake so posebej prinašale dietno hrano, ker so bili tako izmučeni in pretepeni, da so imeli vse zatečene ustnice, izbite zobe in so bili ranjeni tudi v ustih. Imeli so polomljena rebra, populili so jim nohte na rokah in na nogah, jih strahovito mučili z električnim tokom. Hoditi je skoraj sploh niso mogli več, ker so imeli vse

razsekane podplate od nenehnega pretepanja. Še hrano so jim moral kar vlivati njihovi sotrpini.

Še najmanj je v trojki trpel Albin. Po naravi je namreč že prej jecljal, mučenje pa mu je to govorno napako še poslabšalo, tako da so ga mučilci kmalu proglasili za slaboumnega. Čeprav je bil sicer še vedno tudi on deležen veliko udarcev, se vendar niso z njimi tako sistematično ukvarjali, kot z Bliskom in Janezom.

Nekega jutra so zasliševalci padli kot jastrebi med jetnike in jih začeli že kar pri vratih strahovito pretepati.

— Še vedeli nismo, kakšne velike ribe smo dobili v roke, so govorili. O vas je poročal radio Svobodna Jugoslavija, kako ste se junaško borili v bunkerju na Suhorju, poročala pa tudi o tem, kako vas mi tukaj mučimo. Vam že pokažemo, bo vsaj imel res o čem poročati!

Seveda so naši trije ujetniki takoj ugotovili, da je za vsem kapetan Stevo, njihov načelnik. Sprva so bili kar hudi nanj, češ kaj je bilo tega treba, saj se jim bo stanje samo poslabšalo, a so kmalu ugotovili, da bi jih bili Nedičevci, četniki, Nemci ali belogardisti gladko brez sledu pobili in za njimi zabrisali vsako sled, če ne bi zdaj vsa javnost in seveda tudi zavezniki zvedeli, kaj počenjajo z njimi.

Inovatorji in člani civilne zaščite razstavljajo

Na iniciativo UO DIATI smo se delavci v Železarni Štore odločili prikazati svoje delo in dosežke na področju proizvodnje, inovacijske dejavnosti in civilne zaščite na razstavi, ki je bila odprta od 12. do 20. junija, vsak dan od 8. do 18. ure v Kulturnem domu v Štorah. Ni slučajno, da je bila razstava organizirana pod vodstvom članov DIATI.

Ob otvoritvi razstave je bila organizirana manjša slovesnost s programom, ki so ga pripravili učenci Osnovne šole Štore s pevskim zborom in recitalom. Slavnostni govornik je bil predsednik KPO, dipl. ing. Burnik, s tem ko je goste pozdravil in podelil priznanja učencem Osnovne šole Štore za najboljšo risbo in spis ter priznanja učencem in men-

rečena pohvala tovarišem Vladu Renčlju, dipl. ing. Milanoviču, Pevcinu in Župancu.

Tov. Ivan Štefančič je s svojimi sodelavci izredno vzorno uredil razstavo civilne zaščite in je prav, da ob tej priliki poudarimo dobro sodelovanje in pripravljenost med člani civilne zaščite in člani DIATI.

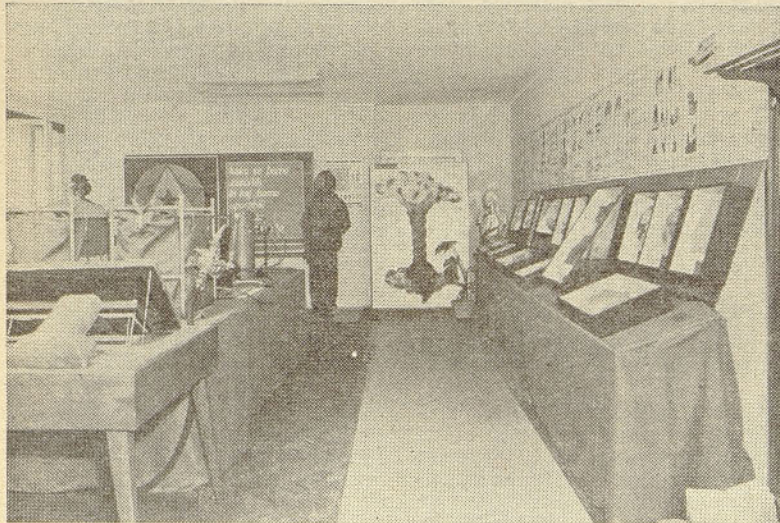
Nekaj dni je že minilo, odkar smo razstavo zaprli in v tem času ugotavljamo, da je ocena o pripravah, organizaciji in tehničnem nivoju razstave izredno ugodna. Manjkali so grafični pri-

kazi razvoja železarne in nekaterih ostalih dejavnosti.

Ekspozate dosežkov inovacij smo uskladiščili, nekaj vzorcev smo odstopili za stalno razstavo SKIMC Štore, stalno razstavo inovacij Železarne Štore pa smo preselili v avlo uprave Železarne Štore v Štorah I.

Inovatorji, ki smo razstavo organizirali, smo ponovno nagradejni za svoje delo s tem, ko je razstava uspela, ko je bila udeležba številna in da so obiskovalci za spoznanje na področju proizvodnje Železarne Štore, na področju inovacijske dejavnosti in civilne zaščite v Štorah, bogatejši.

ing. Ferdo HALER

Razstavljeni eksponati civilne zaščite

Društvo DIATI je od ustanovitve do danes pod vodstvom UO izredno aktivno in je prisotno na vseh področjih dela v železarni. Razstava je izredno dobro uspela. Obisk je bil številen, največ udeležencev je bilo iz šolskih ustanov, ki so imele ob razstavi ure tehničnega pouka. Razstavo si je ogledala komisija za inovacijsko dejavnost pri Občinskem sindikalnem svetu Celje, ki je imela v prostorih Kulturnega doma tudi sejo, nadalje si jo je ogledal sekretar republiškega sveta sindikata za industrijo in rudarstvo, tov. Mlinarič s sodelavci in sekretar občinskega sindikalnega sveta za industrijo, tov. Medved. Razstavo so obiskali tudi člani DIATI Železarne Jesenice in ob tej priliki smo izmenjali izkušnje. Na otvoritvi so bili prisotni predstavniki DIATI Železarne Ravne, Kidričevega in predstavniki DIATI Cinkarne Celje.

torju SKIMC Štore, tov. ing. Ferdo Haler.

Otvoritvi so prisostvovali predstavniki DPO Železarne Štore, vodje TOZD in sektorjev, nekateri aktivni inovatorji, predstavniki civilne zaščite ter predstavniki Krajevne skupnosti Štore.

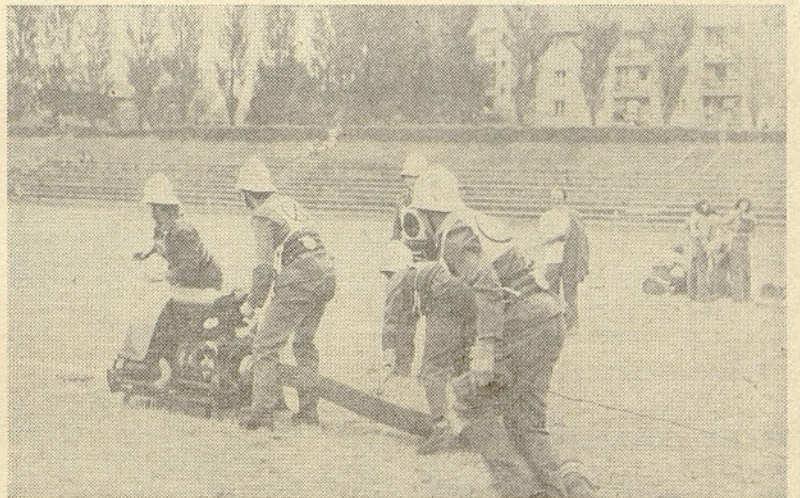
Predsednik KPO je, kakor vedno, tudi ob tej priliki našel spodbudne besede za opravljeno delo ob razstavi Železarna '79; posebej je poudaril, da je razvoj železarne v svoji proizvodni dejavnosti neločljivo povezan z inovacijsko dejavnostjo, ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, s tem pa civilno zaščito, izobraževalnimi ustanovami kraja ter z vsem, kar predstavlja življenje v Krajevni skupnosti Štore. Nadalje nas je predsednik KPO spodbudil, da bomo organizirali podobne razstave tudi v prihodnje.

Za posebno prizadevanje pri organiziranju te razstave je bila iz-

Priznanje ob dnevu civilne zaščite

Ob dnevu civilne zaščite, 20. juniju 1979, je bila v Celju osrednja proslava, na kateri so najbolj zaslužnim organizacijam in posameznikom podelili družbena priznanja za razvoj in uspešno sodelovanje na področju civilne zaščite. Naše industrijsko gasilsko društvo Štore je prejelo priznanje sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito za dosedanje uspešno delo na tem področju.

osveščanju delovnih ljudi in samozaščite, izredno visoki zavesti svojih članov in pripravljenosti za akcije. V organizaciji društva so bila izvedena mnoga tekmovanja gasilskih enot društev in gasilskih enot civilne zaščite. Tako je bilo vzorno organizirano tekmovanje gasilskih enot CZ v letu 1978 in uspešen nastop ekipe civilne zaščite železarne, ki je osvojila na tem tekmovanju prvo mesto.

Članska desetina pri izvajanju taktične vaje

Industrijsko gasilsko društvo Štore je znano po svoji usmerjenosti na področju izobraževanja, urjenja in usposabljanja obveznikov civilne zaščite, pri razvijanju požarnega varstva in ukrepov v železarni kot tudi v Krajevni skupnosti Štore. Znano je po organiziranem delovanju pri

Program dela industrijskega gasilskega društva Štore zagotavlja tudi za leto 1979 dobre rezultate pri izvajanju programa civilne zaščite in izvajanju programa društva.

Čestitamo!

Ivan Štefančič

Vsak delavec je potencialni inovator

(Nadaljevanje s tretje strani)

zunaj možnosti vplivanja in kontrole delavcev. To onemogoča tudi združevanje dela in sredstev za osvajanje lastne ključne tehnologije. Zaenkrat še ne vemo, koliko nas vse to stane in kolikšen je vpliv vsega tega na razvoj samoupravljanja in odnosov med delavci.

V želji, da bi vam na nazoren način prikazal, koliko se lahko pridobi, oziroma izgubi, če na

V želji, da bi vam na nazoren način prikazal, koliko se lahko pridobi oziroma izgubi, če na področju inventivne dejavnosti ne delamo, navajam primer. V državi imamo okoli 86 tisoč TOZD in DS. Če bi v vsaki od njih predlagali samo po eno inovacijo in jo realizirali v petih organizacijah, bi imeli uporabljenih 430 ti-

soč inovacij. Vzemimo, da vsaka od teh inovacij prinese 50 tisoč din. Skupno dobimo vrednost 21,5 milijarde novih din — tolikšen pa je tudi povprečen znesek čistih osebnih dohodkov za prek 5 milijonov zaposlenih Jugoslovancev za en mesec. Ali drugače, to je približno polovica skupne akumulacije gospodarstva v Jugoslaviji, ki je bila v letu 1977 53 milijard novih din. Upoštevajoč vse to, mislim, da bi morali na naslednji kongres ZSJ priti s podatkom, da smo uporabili najmanj po eno koristno inovacijo v vsaki OZD. Mnenja sem, da je to povsem možno, odvisno pa je predvsem od tega, koliko se bodo vsi delavci v združenem delu s pomočjo sindikata angažirali, da bo inventivna dejavnost v resnici zaživela in postala stalna praksa.

Gasilski košarkarski turnir

Mladi gasilci IGD Železarne Štore smo v počastitev dneva mladosti organizirali dne 27. maja 1979 gasilski košarkarski turnir pred gasilskim domom v Štorah.

K sodelovanju smo povabili mladinske ekipe iz SKIMC Štore, Internata Štore, OO ZSMS Krajevne skupnosti Štore, OO ZSMS Železarne Štore in Partizan-Kovinar Štore, vendar sta se kljub pismenim vabilom in osebnimi razgovori (beri: prepričevanju) tekmovanja udeležili le ekipi Internata Štore in gasilcev. Zmagovalna ekipa gasilcev je dobila pokal, druga pa praktični nagradi: nogometno in rokometno žogo.

Vsi udeleženci so bili po končanem tekmovanju pogoščeni.

Na kratko, tekmovanje je uspelo, vendar...!?

Nerazumljiva se nam zdi nezainteresiranost oz. neudeležba mladih predvsem iz Železarne Štore in Krajevne skupnosti Štore. Še posebej zato, ker to ni bila »delovna akcija«, kjer se za neprisotnost vedno lahko najde izgovor, ampak izvedba skromnega prispevka mladih gasilcev k dnevu mladosti.

Mogoče bo v prihodnje bolje — če bomo poleg praktičnih nagrad in pogostitve vsakemu udeležencu nadoknadili »zamujeni čas« še v obliki dnevnic ali česa podobnega!?

Albin Držan

DAN CIVILNE ZAŠČITE

Ob dnevu civilne zaščite je bila po programu izvedena skupna taktična vaja — reševanje iz stolpnice. V tej vaji so sodelovali člani prostovoljnega gasilskega društva Store, obvezniki civilne zaščite gasilske enote železarne in krajevne skupnosti ter enote prve medicinske pomoči. Za zavarovanje objekta in vzdrževanje reda je bila aktivirana narodna zaščita iz krajevne skupnosti.

Načrt vaje je pripravil poveljnik gasilske reševalne enote tov. Stefan Krumpak. Osnovna zamisel vaje je bila v tem, da se je prikazal potek reševanja in gašenja v primeru, če bi do takšne nesreče dejansko prišlo.

UKREPI OB NASTANKU EKSPLOZIJE IN POTEK AKCIJE

1. Hišni svet prijavi gasilski enoti Železarne Store, da je nastala eksplozija in da se požar širi v okolico. Gasilska enota obvesti o situaciji štab CIVILNE ZAŠČITE krajevne skupnosti in štab civilne zaščite železarne.

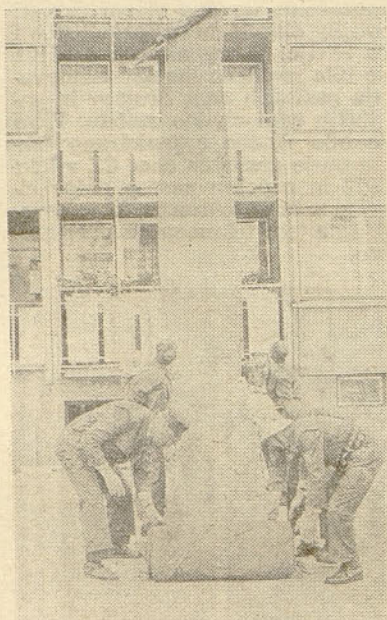
2. Stanovalci samozaščitno organizirajo nudenje prve pomoči ponesrečenim osebam, ki jih evakuirajo na varno mesto; od tam jih bodo rešile gasilske reševalne enote po prihodu na mesto dogodka. Del stanovalcev skuša zaustaviti oziroma omejiti širjenje požara z ročnimi gasilnimi sred-

stvi, za njim pa še dva gasilska in rešilni avto. Takoj po prihodu ob 17.06 sta dva reševalca, opremljena z dihalnimi aparati, pristopila k reševanju v pritličju stavbe Store 142. Že ob 17.10 je bila postavljena lestev do šestega nadstropja in so reševalci pričeli z reševanjem. Dva člana gasilske enote v vlogi napadalca sta se povzpela po lestvi v šesto nadstropje. Druga ekipa se je prebila na streho stopnice, kjer je montirala »ROLLGLIS« napravo za spuščanje ljudi in začela z reševanjem prvega ponesrečenca ob 17.16.

Tretja ekipa se je prebila po lestvi v šesto nadstropje, iz šestega v četrto nadstropje, kjer je namestila reševalno vrečo in ob 17.23 pričela z reševanjem stanovalcev v tem nadstropju.

Koordinirano so sodelovale pri reševanju enote prve medicinske pomoči, ki so ponesrečencem nudile prvo pomoč in jih odpremile v oskrbo ambulante.

Vaja reševanja iz stolpnice je imela namen seznaniti prebivalstvo tega naselja o možnosti reševanja ljudi iz višjih nadstropij. Zato je celoten potek akcije spremljal in tolmačil poveljnik enote, tov. Stefan Krumpak, ter ob tem prisotne občane opozarjal na nepravilnosti, ki običajno povzročijo nastanke požara. Vaja je predvsem pokazala, da bomo morali nekatere pomanjkljivosti v reševanju in pri tehničnih pripomočkih odstraniti. Zanj je bil izredno velik interes prebivalcev Lipe, saj so se je udeležili kot gledalci v zelo velikem številu.

Razvijanje prta za reševanje

Reševanje s pomočjo gasilske lestve

Občinsko tekmovanje gasilcev

V času od 26. maja do 16. junija je občinska gasilska zveza Celje organizirala tekmovanja za vse vrste članstva. Gasilsko društvo Železarne Store je v ta namen pripravilo devet desetih, ki so dosegle odlične rezultate. Tekmovanje pionirjev in mladine je bilo v počastitev rojstnega dne tovariša Tita, na katerem so naši pionirji dosegli naslednja mesta:

- Pionirji A (mlajša skupina) — 1. mesto.
- Pionirji A (mešana postava) — 1. mesto.
- Pionirke B (11 do 15 let) — 2. mesto.
- Mladinci — 2. mesto.

zaščite in gasilskih veteranov. Gasilska enota civilne zaščite Železarne Store je osvojila četrto, veterani pa prvo mesto.

Iz tega je razvidno, da so se naše gasilske enote za omenjena tekmovanja dobro pripravile, s tem pa tudi usposobile za intervencije v primeru požarov ali drugih nesreč. Z doseženimi rezultati smo si pridobili tudi možnost udeležbe na regijskem tekmovanju, ki bo v mesecu septembru in na republiškem tekmovanju, ki bo v počastitev kongresa Gasilske zveze Slovenije v letu 1980.

Trije od šestih pokalov so prišli v last štorskih pionirjev in mladine

PREDPOSTAVKA AKCIJE

Ob 17. uri 19. 6. 1979 je nastal požar v tretjem nadstropju stolpnice 142, in sicer zaradi eksplozije plinske jeklenke. Eksplozija je zrušila steno proti stopnišču, zato je stopnišče neprehodno. Poškodovano je hišno dvigalo in so stanovalci od tretjega nadstropja višje ogroženi, zato jih bo treba rešiti s pomočjo sredstev in naprav, ki so na razpolago za reševanje iz visokih objektov.

stvi, ostali stanovalci, predvsem žene, otroci in starejše osebe iz nižjih nadstropij se evakuirajo na prostor pred stolpnico, stanovalci višjih nadstropij pa se zbirajo v prostorih, kjer niso ogroženi in čakajo do prihoda gasilsko-reševalnih ekip.

AKCIJA JE ČASOVNO POTEKALA TAKOLE

Ob 17. uri je bil dan znak za alarm požar. Ob 17.30 je gasilski avto — kombi prvi prispel na

Ekipa prve medicinske pomoči nudijo pomoč ponesrečencem

Mladinke — 1. mesto.

Za vsa prva mesta so bili podeljeni pokali.

Dne 9. junija je bilo na stadionu v Štorah tekmovanje za člane in članice, na katerem je naše društvo nastopalo z eno desetino članic in članov, ki sta v svojih skupinah osvojili prvo mesto. Isti dan se je enota veteranov (starost nad 50 let) udeležila srečanja gasilskih veteranov v Trbovljah in osvojila četrto mesto.

Dne 16. junija je bilo v Vojniku tekmovanje gasilskih enot civilne

Dopisujte v

Štorski
ŽELEZAR

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

DELAJSKI SVET TOZD LIVARNE VALJEV, KOKIL IN METALURŠKE LITINE

Dne 6. 6. 1979 so imeli 22. redno sejo, kjer so se seznanili med drugim z rezultati poslovanja od I.—IV. ter s poročilom vodstva TOZD mehanske obdelave za I. četrtletje 1979. Delavski svet meni, da je odgovor TOZD mehanske obdelave glede pomanjkanja surovin neutemeljen, ker je livarna I v I. četrtletju preseгла plan za 60 ton ter v marcu in aprilu občutno zmanjšala izmeček, pa TOZD mehanska obdelava plana kljub temu ni realizirala.

Delavski svet je zadalžil vodstvo tega TOZD, da z vsemi ukrepi doseže doseganje planskih zadolžitvev, za katere je zadolženo vodstvo TOZD mehanske obdelave.

Razpravljali so o poročilu o opravljeni inventuri zaloga proizvodov livarne I in sklenili, da se pomanjkljaj krije po delitvenem razmerju po nosilcih stroškov med TOZD livarne I in TOZD mehanske obdelave. Takoj se mora urediti natančno in ažurno poslovanje med TOZD mehanska obdelava in skladiščem prodaje.

Potrdili so pravilnik o odgovornosti delavcev v združenem delu ter niso imeli pripomb. Ob obravnavi pravilnika o osebnih dohodkih so ugotovili, da so glede na ostale TOZD nizki, da pa izstopajo nekateri individualni akordi.

DELAJSKI SVET TOZD ELEKTROPLAVZ

Na 19. redni seji, dne 20. junija so člani delavskega sveta razpravljali med drugim o proizvodnji in finančnih rezultatih za meseca april in maj 1979.

V aprilu je bila proizvodnja sivnega grodlja 3.700 ton. Finančni rezultat je bil negativen zaradi proizvodnje omenjenega grodlja in zaradi interne realizacije, kar pomeni, da so grodelj odpremili livarnama po planski ceni in ne po ceni, ki je trenutno v veljavi. V maju je bila proizvodnja specialnega grodlja manjša od planirane zaradi zastojev, ki so se pojavili ob obratovanju. Zato so sprejeli sklep, da se glede cen interne realizacije s TOZD livarno valjev, kokil in metalurške litine in livarno strojne litine uredi do 10. 7. 1979. Za to so zadolžili vodjo TOZD. Imenovali so tudi ekipo za izdelavo srednjeročnega plana TOZD.

Člani delavskega sveta so ugotavljali, da se predstavniki družbenopolitičnih organizacij v tem TOZD ne udeležujejo sej delavskega sveta kljub pravočasnemu obveščanju.

DELAJSKI SVET TOZD VZDRŽEVANJE

Na 20. redni seji 15. 6. 1979 so obravnavali predlog osnovne organizacije zveze komunistov TOZD vzdrževanje in transport o izboljšavah pravilnika o nagrajevanju po delu in ob tem ugotovili razne manjše napake ter pomanjkljivosti v osnovah tega pravilnika. Zato je osnovna organizacija zveze komunistov predlagala delavskemu svetu TOZD, da imenuje komisijo, ki bi ta pravil-

nik še enkrat predelala in napake odstranila. Glede na to, da na nivoju delovne organizacije že poteka akcija, ki ugotavlja te nepravilnosti po TOZD, je delavski svet zadalžil vodstvo TOZD, da o rezultatih in analizah akcije poroča na naslednji seji delavskega sveta.

Na 21. redni seji, ki je bila 28. 6. 1979, so se seznanili z rezultati poslovanja za maj, ki jih je pred tem že podrobneje obravnavala komisija za gospodarjenje in varstvo pri delu in zavzela potrebna stališča.

DELAJSKI SVET TOZD TOVARNE TRAKTORJEV

Svojo 8. sejo delavskega sveta so imeli 29. 5. 1979, kjer so med drugim obravnavali poročilo o prizadevanjih za sistemske rešitve cen in carine za traktorje in se seznanili z najnovejšimi ukrepi in prizadevanji za izboljšanje ekonomskega rezultata TOZD. Ob tem so zahtevali, da se vse tehtne in nove informacije sproti posredujejo delavskemu svetu TOZD.

Seznanili so se s količinskimi proizvodnimi rezultati za mesec april in z mesečnim dinamičnim planom za junij. Ob pregledu odgovora delovne skupnosti za komercialne posle o vzrokih za nastale izpade v proizvodnji predlaga delavskemu svetu TOZD tovarne traktorjev, da naj delovna skupnost za komercialne posle predlaga rebalans plana proizvodnje v količini, za katero bo zagotovila dovolj materiala.

Ponovno so opozorili delovno skupnost za komercialne posle in TOZD kontrolo kakovosti, da v svojih oddelkih poslujejo z večjo zavzetostjo in boljše izrabo delovnega časa, ker ugotavljajo, da so zastoji v proizvodnji večkrat tudi subjektivne narave, izhajajoče iz neprizadevnosti do dela.

DELAJSKI SVET TOZD ENERGETIKA

Dne 31. 5. 1979 so se štirinajstič sestali člani delavskega sveta tega TOZD in obravnavali tudi oceno poslovanja v I. četrtletju. Seznanili so se z ugotovitvami in pripombami, ki so jih sprejele samoupravne delovne skupine in koordinacijski odbor TOZD glede rezultatov poslovanja in jih potrdili.

DELAJSKI SVET TOZD MEHANSKA OBDELAVA

Na 18. redni seji, ki so jo sklenili 31. 5. 1979, so poleg samoupravnih sporazumov obravnavali naslednje:

Za potrebe obdelovalnice ulitkov so se odločili za nakup polavtomatske stružnice ATR 250/213.

Glede prošnje dveh delavcev za skupinski akordni preseček v obdelovalnici litine je delavski svet sklenil, naj vodstvo obrata v ta namen izdela razmerje prispevkov dela za posamezen obrat. Po tem razmerju se naj mesečno določa osnova za obračun.

DELAJSKI SVET TOZD TRANSPORT

20. redna seja je bila 31. 5. 1979. Obravnavali so rezultate poslovanja za mesec april in okvirno za mesec maj. Ugotavljajo, da so leti ugodni, medtem ko iz podatkov za maj ugotavljajo slabše rezultate. Zadovoljili so komisijo za dobro gospodarjenje, naj takoj pristopi k delu in ugotovi vzroke slabših rezultatov v maju. Poudarili so, da je potrebno akcijski program dosledno izvajati.

Na tej seji so soglasno potrdili imenovanje vodje tega TOZD tov. Martina Koržeta, od katerega delavski svet zahteva, da se dosledno drži akcijskega programa tega TOZD.

DELAJSKI SVET TOZD KONTROLE KAKOVOSTI

Sestali so se 30. 5. 1979 na 18. redni seji in ocenili svoje poslovanje v prvem četrtletju. Ocenili so ga kot uspešno.

DELAJSKI SVET TOZD GRADBENO-KOMUNALNO IN STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Poleg obravnav raznih samoupravnih sporazumov in pravilnikov so imenovali komisijo za sestavo srednjeročnega družbenega plana.

Seznanili so se tudi s prihodnjo mikroorganizacijo v gradbenem oddelku.

DELAJSKI SVET TOZD DRUŽBENA PREHRANA IN GOSTINSTVO

21. redno sejo je imel ta TOZD 29. 5. 1979. Poleg ostalih pomembnejših točk so obravnavali še rezultate poslovanja za prvo trimesečje. Ugotovili so ne najuspešnejše poslovanje, zato podpirajo sklep ocene sveta konference osnovne organizacije sindikata Železarne Štore za boljše gospodarjenje vnaprej.

22. redno sejo so imeli 19. 6. 1979. Ena izmed točk dnevnega reda je bila imenovanje 5-članske komisije za sestavo srednjeročnega družbenega plana. Soglasno so sprejeli povišanje cen prehrane s 1. 7. 1979, in sicer za učence in abonente.

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

29. junija 1979 so imeli 18. redno sejo. Pri pregledu sklepov 17. redne seje je bilo ugotovljeno:

1. da je realizacija sklepa o izdelavi enotnih kriterijev za usklajevanje akordnih pravilnikov v teku ter da bo v zvezi s tem podano dokončno poročilo na naslednji seji;

2. ugotovili so tudi, da nekatere TOZD že presegajo planirana sredstva, namenjena za službena potovanja za leto 1979. Predvsem izstopa TOZD energetika. Zato komisija predlaga, da v kolikor se potovanje sodelavcev TOZD energetika nanaša direktno na katero od drugih TOZD, naj to TOZD bremenijo tudi stroški potovanja.

Na tej seji so soglasno potrdili predlog nadur za opravljanje inventure v TOZD tovarni traktorjev in predlog nadur za opravljanje polletne bilance v delovni skupnosti za finančne posle. Po opravljeni inventuri v TOZD tovarne traktorjev zahteva komisija poročilo o dejanskem stanju. Komisija je ponovno sklenila, da je potrebno posredovati vse predloge za nadure najkasneje do 22. v mesecu, sicer jih ne bodo odobrvali.

Z ozirom na zahtevnost operativnega plana za julij ter z ozirom na obdobje letnih dopustov komisija apelira na delovno skupnost za kadre in splošne zadeve, da se polno angažira pri zagotovitvi delovne sile, saj bi le tako lahko dosegli planirane rezultate.

Komisija je bila seznanjena z informacijo, da bodo za mesec maj izplačani stimulatívni dodatki kot akontacija.

Odobrila je nekaj službenih potovanj in se seznanila s poročilom o službenih potovanjih.

Komisija je potrdila predlog, da se v skladu s povečanjem cene bencina valorizira kilometrina in nadomestilo za prihod na delo, kjer ni javnega prevoza. Valorizirani zneski veljajo od 1. julija 1979 dalje.

KOMISIJA ZA DRUŽBENI STANDARD IN STANOVANJSKE ZADEVE

Na 16. redni seji 22. 6. 1979 so tov. Antonu Kovačiču iz TOZD tovarne traktorjev odobrili 20.000 din kredita. Tov. Sotošku iz delovne skupnosti za komercialne posle so preklicali sklep o dodelitvi kredita v višini 25.000 din, ker je bil v odpovednem roku.

Delavskemu svetu delovne organizacije so posredovali predlog o dodelitvi kreditov za individualno gradnjo in adaptacijo, s tem da se skupna vsota zniža za 5.000 din.

Tov. Svetislavu Živkoviću so dodelili sobo, velikost 55 kv. m v Štorah 55, ki jo je izpraznil tov. Ivan Mrvičin.

Komisija je predlagala odboru SDK delovne organizacije, da razišče, po čigavi krivdi je prišlo do rubeža Železarni Štore v višini 420.000 din za stanovanje tov. Jožice Cokan.

Vlogam prosilcev za razne finančne pomoči ni ugodila, ker v ta namen ni razpoložljivih sredstev. Podano je bilo poročilo o stanju sredstev sklada skupne porabe.

Poglejmo še, katere samoupravne sporazume so potrjevali v tem času na delavskih svetih:

— Spremembo samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih in načinih za doseg dogovorjenega obsega blaga in storitev ter odlika deviz za leto 1979 so potrdili na vseh delavskih svetih TOZD.

— SS o urejanju medsebojnih odnosov pri združevanju deviznih prilivov in skupnega koriščenja deviznih pravic v SOZD so potrdili vsi delavski sveti TOZD.

— Vsi delavski sveti in delovne skupnosti so potrdile dopolnitve samoupravnega sporazuma Ljubljanske banke — splošne banke Celje in spremembe statuta.

(Nadaljevanje na osmi strani)

KADROVSKKE VESTI

V mesecu juniju so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše organizacije združenega dela so:

Vrečko Štefka, NS administrator — jeklovlek; Husanović Rešad, NK delavec — jeklovlek; Duranović Sead, NK delavec — livarna II; Gračner Martin, NK delavec — TT-obdelava; Tisel Ivan, administrator — valjarna II; Irani Ifeta, NK delavec — komunalni oddelek; Vrbovšek Bojan, NK delavec — livarna II; Močnik Rudolf, KV strojni ključavničar — vzdrževanje transportnih sredstev; Šaša Mirko, NK delavec — livarna I; Nikolić Milutin, KV strugar — MO valji; Kočar Breda, NK delavka — TOZD DPG; Zeme Dušan, KV avtomehanic — TT-montaža; Malbašič Milisav, NK delavec — livarna I; Redžić Hasan, NK delavec — valjarna I; Uka Rahman, NK delavec — valjarna I; Brajković Ivan, NK delavec — livarna II; Dundžer Ana, NK delavka — komunalni oddelek; Amon Martin, KV prodajalec — DS za komercialne posle TT; Vrečko Cvetka, PK administrator — DS za ekonomiko in organizacijo; Jazbec Vera, KV administrator — DS za kadre in splošne zadeve; Prtnjač Viktor, NK delavec — vzdrževanje transportnih sredstev; Lenart Stanislav, PK varilec — mehanična delavnica; Gašpar Anton, NK delavec — livarna I; Šurbek Ivan, NK delavec — jeklarna II; Krivec Darko, KV avtoklepar — TT-montaža; Krajnc Jadranka, ekonomski tehnik — DS za finančno-računovodske posle; Zupanc Milena, KV krojačica — DS za ekonomiko in organizacijo; Cehner Stanislav, VK delovodja — jeklovlek; Leko Luka, NK delavec — valjarna II; Fistič Marjan, NK delavec — DS priprava proizvodnje; Kroflič Stanislava, KV kme-

tovalka — gospodinja, TOZD DPG; Gudiček Ankica, NK delavka — komunalna.

Iz JLA sta se vrnila:

Dolžan Igor, dipl. ing. strojništva — TOZD kontrola kakovosti; Krajnc Marjan, NK delavec — TT-obdelava.

Po lastni želji so zapustili delovno organizacijo:

Čaušević Raif, NK delavec — livarna I; Plaučak Jože, NK delavec — livarna II; Saltirovski Nikolčič, NK delavec — livarna II; Bele Rudi, NK delavec — livarna I; Marolt Vinko, KV prod. tehn. str. — TT-obdelava; Krznar Milan, KV valjavec profilov — valjarna II; Cimerman Vilko, KV strugar, valjarna II; Toplišek Jožef, NK delavec — livarna II; Đurđević Nevenko, NK delavec — livarna I; Gračnar Rudolf, NK delavec — el. plavž; Anič Zlatko, KV varilec — vzdrževanje transportnih sredstev; Medved Milena, administrator — jeklovlek; Korent Jože, dipl. ing. elektro — DS za ekonomiko in organizacijo; Jug Ivan, NK delavec — obdelovalnica valjev; Gajšek Franc, NK delavec — valjarna I; Topič Božo, NK delavec — elektroplavž; Rexhepi Šabon, PK strugar — MO litina; Vindiš Anton, elektrotehnik — merilna služba; Kumer Marko, KV strojni kalupar — livarna I; Vrga Jandre, NK delavec — valjarna I; Iskrač Alojz, PK jeklar — jeklarna II; Hojnik Marjan, KV rezkalec — obdelovalnica litine; Rezar Filip, KV strugar — mehanična delavnica; Bobnič Jože, žerjavovodja — valjarna I; Platovšek Alenka, ekonomski tehnik — DS za investicije in razvoj; Hvalec Boža, administrator — DS za komercialne posle; Sotošek Avgust, metalurški tehnik — DS za komercialne posle; Godiček Ankica, NK delavka — komunalni oddelek.

Sporazumno s podjetjem so odšli:

Mihevc Zvezdana, NK uslužbenka — DS za kadre in splošne zadeve; Jazbinšek Milan, KV strojni ključavničar — mehanična delavnica; Plemenitaš Albin, KV obratni električar — elektrobrat.

Zaradi negativne ocene v poizkusni dobi je odšel:

Harambašič Mirsad, KV strugar — mehanična delavnica.

Po izteku pogodbe je odšel iz DO:

Galuf Anton, VK valjar — TOZD GKSG.

Na novo življenjsko pot so stopili:

Užmah Majda iz DS za komercialne posle; Vodovnik Danica iz

TOZD DPG; Boršič Jože iz elektrobrata; Šeruga Mitja iz elektrobrata; Perpar Bojan iz valjarne II ter Leskovšek Milan iz TOZD vzdrževanje.

Vsem želimo obilo družinske sreče!

Naraščaj v družini so dobili:

Babič Doroslav iz livarne valjev; Novak Anton iz elektrobrata; Očepek Franc iz elektrobrata; Baumkirchner Ivan iz valjarne II; Jeršič Metod iz TOZD kontrole kakovosti; Vodeb Vinko iz valjarne I; Felicijan Alojz iz DS priprave proizvodnje; Bovha Jože iz valjarne II in Pejičič Bogdan iz TOZD transport.

Vsem iskreno čestitamo!

Pobratimstvo dveh gledališč

Delavnost je odlika, s katero se amatersko gledališče ŽELEZAR Celje-Štore lahko pohvali.

V tej sezoni je bil na odru živžav, saj se je neprestano kaj dogajalo.

Ob zaključku koledarskega leta 1978 so uprizorili mladinsko igro Figole-Fagole in z njo razveseljevali predvsem mlajše obiskovalce tako v Štorah kot po raznih krajih Slovenije.

V pustnih dneh so člani organizirali karneval Filter 79 in na pustno soboto obiskali Štore, Lipo in Kompole. Pravo veselje na obrazih krajanov je pričalo, da so takšne in podobne prireditve zelo dobrodošle. Sodelovali so na celjskem karnevalu, kjer so med občani — gledalci s svojo izvirnostjo poželi velik aplavz ter prejeli pred halo Golovec 4. nagrado.

Poleg recitalov na raznih prireditvah so pripravili prijetno in zahtevno gledališko delo ARZEN IN STARE ČIPKE, v režiji gledališkega igralca Janeza Starine. Uvrstili so se na področje srečanje gledaliških skupin Slovenije. Ocena predstave je bila ugodna. Gledališka kritika Vladimir Kocjančič in Marjan Belina sta se pohvalno izražala o napredku gledališča in osebno pohvalila nekatere najbolj kreativne igralce. Za takšen uspeh je v veliki meri pripomoglo režiserjevo delo, popestrjeno s mnogimi režiserskimi domislicami, kar je dalo predstavi še poseben čar.

Za izjemen igralski dosežek v tem delu je Zveza kulturnih organizacij Slovenije igralkama Trudi in Anici Tomažin podelila zlato Linhartovo značko. Dolgoletni članici AG Železar tov. Miri Furlan pa je bila podeljena Linhartova plaketa za dolgoletno zelo uspešno delo.

AG Železar že vrsto let izmenjuje obiske z Mestnim amaterskim gledališčem iz Paračina. V gosteh so bili tudi lani s predstavo Kralj na Betajnovi. Ob tej priložnosti sta obe gledališči izrazili željo po pobratimstvu. Formalni del je bil tako opravljen že pred enim letom. Letos, 1. junija pa so v Štorah na posebni

svečanosti uradno podpisali pobratimske listine.

Dan te svečanosti, 1. junij so proslavili v štorskem kulturnem domu. Pihalni orkester Storskih železarjev je s promenadnim koncertom zaželel dobrodošlico gostom iz Paračina. Rdeči nageljni na prsih (vsak udeleženec je prejel enega kot simbol ljubezni med brati Slovenci in Srbi) so prispevali k svečanemu videzu tega srečanja.

Z otvoritvijo razstave del znanega umetnika, slikarja Jožija Ipvavca se je pričel tudi uradni del, obogaten s kulturnim programom. Listine pobratimstva sta podpisala predsednika obeh gledališč, in sicer za Gradsko amatersko pozorišče Paračin tov. Dragiša Ratkovič in za AG Železar tov. Franc Ocvirk.

Pobratimi so preživeli skupaj tri prijetne dneve. V času obiska so si ogledali našo lepo Logarsko dolino in na sobotni večer, 2. junija uprizorili gledališko predstavo Bolha v ušesu. Žal je bilo obiska zelo malo, kar je v Štorah sicer že stara navada.

Tudi od posebej povabljenih se je predstave udeležil samo predsednik konference osnovnih organizacij sindikata, Vzorno, ali ne?

V nedeljo so se gostje iz Paračina poslovili. Do Krapine so jih spremljali pobratimi iz Železarja in jih popeljali še na ogled »krapinskega človeka«.

Ob slovesu so si ob stisku rok s solzami v očeh izmenjali še zadnje besede, ki so bile: »Nasvidenje drugo leto v Paračinu in pišite, dragi naši bratje!«

Amatersko gledališče ŽELEZAR je torej že večkrat dokazal, da s trdno voljo in marljivim delom žanje uspehe. Velika škoda je le, da v naši delovni organizaciji in v Krajevni skupnosti Štore takšnega ljubiteljskega dela ne cenijo dovolj, kar se odraža ob obiskanih kulturnih prireditvah in še v mnogih drugih primerih.

Premik bo nujen; za vzgled bi morali v naši delovni organizaciji biti najprej vodilni delavci, katerim ne more in ne sme biti vseeno, ali se v teh železarskih Štorah, ki so del nas samih, kaj dogaja, ali pa sploh ne. AT

Delo samoupravnih organov

(Nadaljevanje na 7. strani)

— Samoupravni sporazum o združevanju sredstev obveznega posojila v fond federacije za izgradnjo obrata industrije gorilnikov v Bihaču so do sedaj obravnavale na delavskih svetih samo štiri TOZD. TOZD elektroplavž, gradbeno stanovanjsko komunalno gospodarstvo ter družbena prehrana in gostinstvo so ga potrdili, medtem ko ga TOZD vzdrževanje ni potrdil, ampak zahteva dodatne obrazložitve.

— Med prvimi TOZD, ki so obravnavali samoupravni sporazum o ustanovitvi medobčinske skup-

nosti za zaposlovanje, ga je TOZD gradbeno, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo potrdila, medtem ko ga delavski svet TOZD vzdrževanje ni. Zahtevajo dodatne obrazložitve.

— Predlog osnov za obračun stimulativnih dodatkov so sprejeli na delavskem svetu TOZD elektroplavž. Tudi v TOZD vzdrževanje so ga sprejeli, vendar z določenimi pripombami; ravno tako so v TOZD gradbeno, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo imeli določene pripombe. Niso pa ga potrdili v TOZD livarna valjev, kokil in metalurške litine, ker imajo pripombe.

STORSKI ŽELEZAR — Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORE — Izhaja enkrat mesečno — Uredniški odbor: Građišnik Frido, Gabršček Jože, Knez Peter, dipl. ing., Kavka Franc, Rencelj Vlado, Uršič Rudi, Zelič Franc, ing., Zmahar Ivan — odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.